

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. *10* - 195*4*

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TV E R T R O U W E L I J KMaandoverzicht no. 10 - 1954I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de C.P.N. en haar hulporganisaties	"	6
III	Vakbeweging	"	12
IV	Andere stromingen	"	16
V	Activiteit van Indonesiërs, Chinezen, Surinamers, etc.	"	17
VI	Overzicht der stakingen in de maand October 1954	"	19

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL

Sowjet-Unie

Het internationale communistische protest tegen de "E.D.G.2", i.c. de accoorden van Londen en Parijs, werd in October/November steeds luider. Nieuwe elementen waren niet aanwezig in het Russische voorstel om op 29 November 1954 met 23 Europese landen en de Verenigde Staten te beraadslagen over de collectieve veiligheid.

Het Westen heeft dit plan afgewezen, evenals een latere suggestie van Minister Molotov om bedoelde conferentie uit te stellen onder voorwaarde, dat dan ook de ratificatie van de Parijse verdragen naar een verdere toekomst zou worden verschoven.

In arren moede zou Moskou na het duidelijke neen van de democratieën alsnog op 29 November alleen met zijn satellieten beraadslagen.

Sommige waarnemers in het Westen achten de recente Russische voorstellen niet zo plomp als ze er op het eerste gezicht uitzien.

De Sowjet-Unie heeft, blijkens hun visie, al tevoren geweten, dat zij de militair-defensieve vastberadenheid van de tegenpartij op deze abrupte manier niet kan verzwakken. De communistische propaganda voor "co-existentie" zou met het gebaar echter gebaat zijn. In elk geval blijft het bekende pleidooi voor een vreedzaam naast elkander bestaan van het socialistische en het kapitalistische systeem een opvallend facet der Russische buitenlandse politiek, zulks ongeacht de voortdurende beschuldigingen der communisten aan het adres van Amerika.

Het zal, zoals terecht in de Westerse pers opgemerkt, enige jaren vergen voordat de Parijse accoorden - op papier - zijn omgezet in realiteiten. Met name geldt dit voor de Duitse herbe-wapening.

In die tijd kunnen zich in Duitsland en Frankrijk intern-politiek nog ingrijpende veranderingen voordoen, die aan het eventuele Russische streven naar compromissen ten goede zouden kunnen komen.

Ofschoon na ratificatie mede gebonden aan een dan ook West-Duitsland omvattend militair verdedigingssysteem, behoeft Frankrijk geenszins af te zien van het door Mendès France gelanceerde denkbeeld om het gesprek met Moskou te hervatten vanuit een militair-krachtiger positie van het Westen. De Franse minister-president pleitte immers voor een politiek van parallellisme.

In de Bondsrepubliek is het in de eerste plaats de socialistische oppositie, die zich blijft verzetten tegen een politiek van vervreemding jegens de Sowjet-Unie, waarvan zij als consequentie een definitief verdeeld houden van Duitsland ducht.

De Oost-Duitse voorlichting heeft dit gevaar welhaast vanzelfsprekend in schrille kleuren afgeschilderd, daarbij geruggesteund door de propaganda van het internationale communisme.

De Russische buitenlandse politiek zal haar agitatie wel in die richting verder voeren en intensiveren.

October-revolutie

De 37ste verjaardag van de October-revolutie in Rusland werd, zoals gebruikelijk een paar weken tevoren ingeleid met het bekend maken van de (66) Octoberleuzen in de "Prawda" van 24.10.54. Zij hielden geen aanwijzingen in voor grote "wendingen". Er was weinig verschil met de inhoud der slogans, die een jaar geleden en nadien bij de 1 Mei-viering van 1954 waren uitgegeven.

Wel kreeg de buitenlandse politiek thans een ruimere plaats met 17 slagzinnen, tegen 12 bij de twee voorgaande gelegenheden.

De hoofdstrekking is "co-existentie", een gedachte, die in de officiële herdenkingsrede van vice-premier M.S. Saboerov, voorzitter van de Plan-Commissie, eveneens werd geëxposeerd.

In de jongste October-leuzen verdienen drie nieuwe internationale thema's speciale aandacht, t.w.:

1. een oproep aan de werkers van alle landen om te strijden voor het verbod van atoom- waterstof- en andere massa-vernietigingswapenen en voor een algemene vermindering van de bewapening;
2. een broederlijke groet aan het heldhaftige volk van de Democratische Republiek Vietnam in zijn strijd voor vrede en democratie en voor herstel van de nationale economie;
3. een oproep om in het belang van de wereldvrede de samenwerking te versterken en te verbreden tussen de volkeren van de Sowjet-Unie en India.

Leuze 9 prijst de vriendschap met communistisch China. Leuze 15 handelt over de vriendschap van de volkeren van Groot-Britannië, de Verenigde Staten van Amerika en van de Sowjet-Unie in hun strijd voor verdere vermindering van de internationale spanning, ter verhinderen van een oorlog en voor het waarborgen van een duurzame vrede in de gehele wereld.

Moskou-Belgrado

Joegoslavië wordt in de October-leuzen niet genoemd.

Tijdens een feestelijke ontvangst op de Joegoslavische ambassade te Moskou heeft Malenkow echter op het welzijn van Tito en Zuid-Slavië's Partij en volk een toast uitgebracht. De receptie werd ook bijgewoond door de partijsecretaris Chroestsjow. Blijkbaar vindt de ontspanning nu krachtige voortgang. In het vorige maandoverzicht werd te dien aanzien reeds op enige symptomen daarvan gewezen.

Een leuze op de vriendschap met de volkeren van Frankrijk en Italië refereert aan de strijd voor vrede "tegen de wedergeboorte van het Duitse militairisme" en "voor het scheppen van collectieve veiligheid in Europa".

- 3 -

Voor binnenlands gebruik werd evenals in October 1953 en April 1954 de nadruk gelegd op de campagne ter aanzienlijke verhoging van de Sowjet-Russische landbouwproductie en van de vervaardiging van verbruiksartikelen. (Zie verder in dit hoofdstuk onder: Chroestsjow's bemoeiingen).

x x x

De communistische partijleiders buiten het Sowjet-machtsgebied betuigden blijkens de Kominformkrant (12.11.54 Nederl.uitgave) hun hulde aan de "Grote October", een strikt in stand gehouden ritueel.

De le secretaris der Tsjechische c.p. merkte o.m. op, dat zijn partij onderkent, "dat de volledige toepassing van de rijke ervaringen der C.P.S.U. geen dogmatische en afgepaste schema's toelaat, doch integendeel vereist, dat de verworven kennis op schepende wijze wordt toegepast".....op de verhoudingen zoals die in eigen land bestaan.

Jacques Duclos, secretaris der Franse c.p., herinnerde in het Kominform-weekblad aan "het verdrag tussen Frankrijk en de Sowjet-Unie, waarvan weldra de tiende verjaardag gevierd zal worden, maar dat de Franse regering zojuist welbewust geschonden heeft door de verdragen van Londen en Parijs te ondertekenen".

Hij gewaagde verder van de noodzaak "om de eenheid van de arbeidersklasse in de strijd te verwezenlijken", als de voorwaarde voor de onmisbare vereniging van alle nationale krachten contra de ratificatie van de verdragen van Londen en Parijs.

Aldus het standpunt van Duclos, dat al vooruitliep op een artikel van de algemeen partijsecretaris der P.C.F. Maurice Thorez (Humanité 27.11.54) onder het devies: "Tegen de oorlogsverdragen verdubbelen wij onze inspanningen voor de eenheid der arbeidersklasse".

Chroestsjow's bemoeiingen

Interessante nieuwe gegevens over het Russische agrarische plan in Kazachstan verstrekte het voormalige kabinetslid Ponomarenko. Hij is thans le secretaris van het Centraal Comité der Partij in Kazachstan, waar de campagne ter ontginning van de "maagdelijke gronden" in volle gang is.

Ponomarenko gaf hierover in "De Prawda" een uitgebreid verslag. Inplaats van 15 miljoen hectare werden er ruim 20 miljoen in cultuur gebracht. Komend jaar zou dit, volgens hem, nog verdubbeld moeten worden. De opbrengst viel echter tegen, zodat de schaarste aan brood in de USSR met het toenemen van de totale productie nog niet kon worden opgeheven.

De Londense "Times" 23.11.54 herinnerde er naar aanleiding van het bedoelde rapport aan, dat Saboerov en Ponomarenko nog verre van tevreden zijn over de huidige ontwikkeling van de zaken in Kazachstan. Dezerzijds kan hierbij worden aangetekend, dat de tegenwoordige le secretaris van het Centraal Comité der C.P.S.U., Chroestsjow, zowel voor als na de dood van Stalin heeft geijverd voor een verdoorgevoerde landbouwindustrialisatie. Zijn radicale opvattingen op dit terrein - i.c. het samenbrengen van landarbeiders in speciale landbouwsteden (agrogorods) - werden enige jaren geleden met succes bestreden door de huidige minister van Landbouw, I.A. Benediktov.

Volgens de speciale Times-correspondentie wordt Chroestsjow's oude plan om van de boer een soort agrarische fabrieksarbeider te maken nu echter in Kazachstan krachtig ten uitvoer gelegd. Dit feit kan mede een aanwijzing zijn voor de sterke positie, die Chroestsjow in de hiërarchie der machthebbers bekleedt.

Vrijlatingen

Gedurende de jongste weken hebben zich achter het IJzeren Gordijn enkele opvallende gebeurtenissen afgespeeld. Drie Amerikaanse staatsburgers, t.w. de gebroeders Hermann en Noël Field, alsmede de vrouw van laatstgenoemde zijn op last van de communistische autoriteiten uit hun langdurige gevangenschap ontslagen, waarbij is bekend gemaakt, dat hun vervolging op een vergissing had berust.

Hermann Field werd gearresteerd, toen hij op zoek was naar zijn verdwenen broer Noël, die voor en tijdens de oorlog vele communistische leiders uit Centraal- en Midden-Europa de helpende hand bood, vooral degenen, die in Frankrijk geïnterneerd waren, nadat zij als leden van de Internationale Brigades in Spanje gevochten hadden.

Bij het proces tegen Laszlo Rajk, de in 1949 als "Titoïstisch verrader" opgehangen Hongaarse communistische leider, werd Noël Field een "Amerikaanse agent" genoemd, die als verbindingsschakel tussen de Joegoslavische en andere satelliet-leiders was opgetreden, nadat hij hen allen voor de Amerikaanse geheime dienst zou hebben aangevraagd. Soortgelijke beschuldigingen werden ook geuit tijdens het in 1952 gevoerde Praagse proces tegen de Tsjechische algemeen partij-secretaris Slansky - waarbij echter de namen van Noël en Hermann Field herhaaldelijk verward werden - en bij de in 1950 en 1953 ingestelde onderzoeken tegen de Duitse communistenleiders Paul Merker en Franz Dahlem.

Ofschoon de meeste van "Titoïsme" beschuldigde leiders in de satellietlanden, zoals Rajk in Hongarije, Kostov in Bulgarije, Xoxe in Albanië en Patrascanoe in Roemenië terechtgesteld zijn, begon men ongeveer een jaar geleden de nog overlevenden zonder ophef vrij te laten en in sommige gevallen zelfs weer in de Partij op te nemen.

Achteraf bezien, blijken er in de jaren tussen de breuk met Tito en de dood van Stalin drie grote in elkaar overgaande zuiveringen te hebben plaats gevonden.

Gedurende die bewogen perioden werd, zoals gezegd, in Tsjecho-Slowakije Slansky, tot aan zijn ongenade, de eerste man in de c.p. aldaar, met 12 anderen - onder wie de Tsjechische minister van buitenlandse zaken Klementis - naar de galg verwezen.

In de zomer van 1952 kwamen de vooraanstaande partijleiders Loeca en Ana Pauker in Roemenië ten val. Onlangs heeft de "Observer" vermeld dat in Polen de in ongenade gevallen communistische partijleider en staatsman Gomulka uit de gevangenis is ontslagen.

In Hongarije heeft men thans o.a. een vooraanstaande Hongaarse socialiste, Anna Kethley, in vrijheid gesteld.

De betekenis en de eventuele samenhang van deze voorvallen zijn niet te peilen. De jongste beslissingen kunnen mede genomen zijn als een poging om het Westen een betere indruk te geven van de "vreedzame" intenties der huidige Sowjet-politiek.

De mededelingen in Hoofdstuk II betreffende activiteiten van de C.P.N. en haar hulporganisaties tonen mede aan, dat de communistische tactiek er in de vrije wereld op gericht is tegenstanders te overtuigen van de ondubbelzinnige houding van het communistische bloc, bovenal bij zijn verzet tegen de Duitse herbewapening, waarin het grootste gevaar voor de vrede heet schuil te gaan.

Internationaal contact vakbeweging

Tussen 20 en 26 September j.l. vond te Boekarest een internationale conferentie van arbeiders in de chemische- en olie- industrie plaats, die georganiseerd was door de Internationale Beroeps Afdeling (IBA) voor arbeiders in de chemische industrie, aangesloten bij het communistische Wereld Vak Verbond (WVV). Het doel der conferentie was een fusie tot stand te brengen tussen de thans bestaande IBA voor de chemische industrie en die voor de petroleumindustrie.

Ter vergadering werden de gebruikelijke redevoeringen gehouden over de nationale onafhankelijkheid, vrede, vreedzame co-existentie enz. Gesteld werd, dat de arbeiders in de chemische industrie nog speciale redenen hadden om de strijd voor de vrede te steunen, in verband met het feit, dat juist de fabrieken in deze industrie het meest dodelijk oorlogstuig fabriceren.

De samenvloeiing der beide organisaties tot één IBA voor arbeiders in Olie- Chemische en Aanverwante Bedrijven, en met name de daaruit voorkomende vereniging van het actieprogram en eventueel de acties zelf, wordt door de communisten gezien als een mogelijkheid hun stootkracht in deze voor de defensie van vitaal belang zijnde bedrijven te verhogen. Dat ook hier de eenheid van actie van alle werkers in die bedrijven voorwaarde voor succes zal zijn werd echter niet over het hoofd gezien.

De vergadering was van mening, dat het stellen van voor eenieder aanvaardbare eisen daarvoor noodzakelijk is. _____ - 6 -

HOOFDSTUK II - ACTIVITEITEN VAN DE CPN EN HAAR HULPORGANISATIES

Duitse herbewapening

Nog in een lichte, door de verwerping van de EDG veroorzaakte overwinningsroes en midden in de campagne tegen de "Amerikaanse oorlogsbases" heeft de CPN zich, tengevolge van het door het Westen in de verdragen van Londen en Parijs gevonden alternatief voor de EDG, genoodzaakt gezien de agitatie tegen de Duitse herbewapening weer op het eerste plan te stellen.

De leiding der CPN is door de ontwikkeling van de gebeurtenissen kennelijk enigszins overrompeld geweest. Paul de Groot betoogde in de speciaal aan de herbewapeningskwestie gewijde Partijbestuurszitting van 25 October 1954, dat de ontspanning van de laatste tijd (de conferentie van Genève en de mislukking van de EDG) bij sommigen illusies heeft gewekt. Doch het is niet zo, aldus de Partijsecretaris, dat alles nu van een leien dakje gaat. Er moet onder hoogspanning gewerkt worden om de achter-stand van enkele weken, die we hebben sinds de Londense overeenkomsten gesloten werden, in te halen. (onderstr. dzz.)

In een oproep tegen de EDG 2, de partij-aanduiding voor de Parijse accoorden, kondigde het Partij Bestuur op 25.10.54 een actieweek tegen de Duitse herbewapening aan, die inmiddels van 31 October tot 6 November heeft plaatsgevonden. Harry Verhey gaf opdracht daarbij alle registers van het communistische propaganda-orgel open te trekken. Alle middelen, die bij vorige acties succesrijk waren gebleken, dienden te worden gebruikt.

Het lijkt niet waarschijnlijk, dat de CPN, vanuit haar geïsoleerde positie, - evenmin als bij de agitatie tegen de EDG 1 - er in zal slagen in brede lagen van het volk belangstelling voor haar visie op het probleem van de Duitse herbewapening te wekken, laat staan dat het haar zou gelukken de openbare mening werkelijk te beïnvloeden.

Ook in eigen kring is het blijkbaar moeilijk de activiteit tot het door de CPN-leiding gewenste peil op te voeren.

Paul de Groot wees er in zijn rede ter Partijbestuurszitting op, dat het noodzakelijk is alle passiviteit, ook in het leiding geven te overwinnen.

Marcus Bakker hield de partijgenoten voor, dat de uiterlijke zelfverzekerdheid en verwatenheid van regeringsinstanties niet de gedachte mag doen postvatten, dat iedere strijd daartegen een gevecht tegen de bierkaai is.

De betekenis van bijv. handtekeningenacties mag niet worden onderschat. Bakker achtte, zonder echter het verband tussen oorzaak en gevolg aan te tonen, het belang van het naar de regering zenden van moties en petitie's, voorzien van vele handtekeningen, voldoende te wezen door het feit, dat de Amerikanen het zenden van hun troepen hebben moeten uitstellen.

In haar nieuwe acties tegen de Duitse herbewapening weet de CPN zich gesterkt door het voorbeeld van de Franse zusterpartij, wier activiteiten zij kennelijk nauwkeurig volgt.

In Frankrijk werd op aanwijzing van de PCF op 31 October 1954 een actiedag tegen de Duitse herbewapening gehouden.

Op 30 October publiceerde "De Waarheid" een artikel - eerder in l'Humanité verschenen - van de Franse partijleider M. Thorez, waarin deze betoogt, dat, in het bijzonder met het oog op de strijd tegen de Nazi Wehrmacht, zonder ophouden en zonder een uur te verliezen moet worden gewerkt aan het totstandkomen van het eenheidsfront van de arbeidersklasse en aande vereniging van de nationale en democratische krachten.

Blijkbaar om de partijgenoten tot nog grotere activiteit aan te sporen wees Paul de Groot er in een Waarheid-artikel (13.11.54) nogmaals op, dat de kwestie van de Duitse herbewapening niet als buitenlands politiek probleem mag worden gezien. Het vraagstuk staat in nauw verband met de binnenlandse politiek.

De herbewapening van West-Duitsland maakt z.i. niet alleen de regeling van het Duitse vraagstuk maar ook de oplossing in vooruitstrevende zin van onze Nederlandse sociale en politieke problemen onmogelijk.

Welk een belangrijke rol de anti-Wehrmachtcampagne in de politiek van de C.P.N. speelt, blijkt uit het feit dat het Dagelijks Bestuur op 16 November weer een verklaring uitgaf.

Daarin wordt de regering dringend gemaand de Sowjet-uitnodiging aan alle Europese staten voor een conferentie over de Europese veiligheid op 29 November aan te nemen.

Onder aanhaling van de bekende Sowjet-dreigementen stelt hier het CPN-bestuur vast, dat het voor de Europese veiligheid thans een kwestie van nu of nooit is. In CPN-termen: "de keuze is beide delen van Duitsland zonder oorlogsmacht te laten of Duitsland een kruisvat te doen worden". Ten aanzien van het netelige probleem van de Duitse strijdkrachten in Oost-Duitsland, heet het, dat dit schijnargument door leiders van de P.v.d.A. wordt gehanteerd om de herbewapening van de Nazi Wehrmacht goed te praten. De DDR beschikt echter, verklaart het Dagelijks Bestuur, thans niet over een leger. (Formeel is dit juist; de "kasernierte Volkspolizei" heeft evenwel alle kenmerken van een militaire strijdmacht).

Zonder twijfel zal de C.P.N. trachten haar agitatie tegen "de Nazi Wehrmacht" nog te versterken. De actieweek is, aldus de partijkrant, te zien als een begin van de nieuwe campagne.

Het Bezettingsstatuut

Inmiddels hebben de Staten Generaal het door de communisten als "Bezettingsstatuut" aangeduide verdrag inzake de legering van een Amerikaans luchtmacht-squadron op Soesterberg aangenomen, ondanks de vertogen van de communistische parlementariërs, dat hierbij sprake is van grondwetsschending.

De kwestie van de Amerikaanse bases is door de anti-Wehrmacht-campagne eniszins op de achtergrond geraakt. Niettemin zullen de communisten ook deze actie moeten voortzetten. Het "geval-Soesterberg" blijft voor de communisten agitatorisch zijn waarde behouden.

Dagblad "De Waarheid"

In de leiding van het communistische krantenbedrijf, i.c. de C.V. Persorganen (uitgeefster van De Waarheid) hebben ingrijpende wijzigingen plaats gevonden.

Het le Kamerlid Cor Geugjes, een opkomende figuur in de top der CPN, is nu de plaats van L. Koning - die werd gedegradeerd tot chef van de advertentie- en de acquisitie-afdeling - benoemd tot beherend vennoot van de C.V. Persorganen. Hem valt ingevolge een besluit van het bestuur van deze commanditaire vennootschap op voorstel van het Dagelijks Bestuur der Partij de algehele leiding van het krantenbedrijf toe.

L. Koning neemt de plaats in van W. Fuister, die, zo heet het in De Waarheid, wegens ernstige tekortkomingen uit zijn functie is ontslagen.

Met Fuister is een der figuren gevallen, die in 1945 tot het hoogste niveau van de Partij behoorden. Met Paul de Groot, Brandenburg, Reuter, Wagenaar en Baruch, ook nu nog vooraanstaande partijleiders, gaf hij op 14 Mei 1945 met de al eerder op de achtergrond geraakte A.J. Koejemans en L. Gillieron in een verklaring van het bestuur van de illegale communistische partij te kennen tot de overtuiging te zijn gekomen, dat de Partij na de bevrijding niet moest terugkeren.

In deze mutaties vond Marcus Bakker, aanleiding weer eens te wijzen op het belang van de krant en op de moeilijke situatie, waarin deze zich in vergelijking met de burgerlijke pers bevindt. De Waarheid bezit nl. niet de middelen voor een geldverslindende reclamecampagne. Ze heeft te kampen met lasten van hoge papier- en materiaalprijzen enz. En ons krantenbedrijf, aldus De Waarheid-hoofdredacteur, heeft nu eenmaal niet de bewapeningsopdrachten die andere bedrijven op ongekende wijze doen bloeien. Niettemin is hij optimistisch. De kansen voor uitbreiding van de krant acht hij groter dan ze in jaren zijn geweest.

Wanneer die uitbreiding er nog niet is, dan is dat alleen te wijten aan tekortkomingen in eigen gelederen. De wijzigingen in de bedrijfsleiding van de krant zijn geschied om al zulke tekortkomingen weg te nemen. Er zijn z.i. geen uiterlijke omstandigheden, die vergroting van de oplage in de weg staan.

17e CPN-Congres

Op de laatstgehouden Partijbestuurszitting (25.10.54) maakte Paul de Groot bekend, dat het 17e congres der CPN zal worden gehouden op 9, 10 en 11 April (Pasen) 1955. Gegevens omtrent de voorbereiding van dit congres (mening-peiling aan de basis in de afdelingsvergaderingen en het beleggen van districtsconferenties) staan nog niet ter beschikking.

MANTELORGANISATIES"Dat Nooit Weer"

De hulporganisaties der CPN ageren met de Partij thans vooral tegen de Verdragen van Londen en Parijs. Niet de Vredesbeweging heeft daarbij de leiding, maar de Actiegroep tegen de Duitse herbewapening "Dat Nooit Weer".

Het naar voren schuiven van deze actiegroep kan een tactische manoeuvre zijn. Van communistisch standpunt uit bezien is het vrij normaal om "Dat Nooit Weer" telkens tekenen van leven te laten geven wanneer de Duitse remilitarisatie aan de orde wordt gesteld.

Niet normaal is evenwel de centrale plaats, die aan deze betrekkelijk kleine groepering in de huidige campagne wordt ingeruimd.

De secretaris van de Nederlandse Vredesraad, Nico Luijck, stelt in een door hem ondertekende verklaring - weinig aannemelijk, gelet op de interne verhoudingen -, dat het initiatief voor de landelijke campagne was uitgegaan van "Dat Nooit Weer". De Vredesbeweging, aldus zijn verdere mededeling, zou er zich toe bepalen dit initiatief met alle kracht te ondersteunen.

Mogelijk pogen de communisten door zulk een handelwijze wat ruimere armslag te verkrijgen. De ervaring moet hun geleerd hebben, dat het vrijwel ondoenlijk is de niet-communistische bevolkingsgroepen in Nederland te interesseren voor het doen en laten van de Vredesbeweging.

Wellicht menen de organisatoren de publieke belangstelling te kunnen ombuigen door het voeren van de huidige campagne onder een ander etiket. De inhoud van de propaganda is immers niet wezenlijk veranderd, vergeleken met de terminologie, waarvan de Vredesbeweging zich tot dusver in deze kwestie heeft bediend.

De Actiegroep tegen Duitse herbewapening "Dat Nooit Weer" ontstond in 1950 te Rotterdam. In het najaar van 1953 fuseerden de uitsluitend in Amsterdam werkende Nederlandse sectie van de zgn. "Mouvement" (De internationale (communistische) beweging voor een vreedzame oplossing van het Duitse vraagstuk) met de Rotterdamse Actiegroep "Dat Nooit Weer". Eerst een jaar na de fusie werd naar aanleiding van de huidige actie nog een werkgroep in Den Haag opgericht, zodat er thans in totaal drie zijn.

Tot in het jongste verleden placht "Dat Nooit Weer" in de eerste plaats de gevoelens van onbehagen bij de bevolking van Nederland jegens het Hitler-regime levend te houden, waarbij men zich tevens richtte tegen de vermeende nieuwe haarden van agressie in de huidige West-Duitse Bondsrepubliek.

"Dat Nooit Weer" heeft het accent nu verlegd en de anti-nazistische vertogen, ofschoon niet verdwenen, vormen in de agitatie van het ogenblik geen dominerend element.

Een oproep van deze Actiegroep verscheen dezer dagen in extenso op de voorpagina van "De Waarheid" (11.11.54). Een verklaring van het Verbondsbestuur der EVC werd eveneens in het partijdagblad gepubliceerd (22.11.54). Van deze editie werd een speciale colportage aanbevolen.

- 10 -

De EVC had, naar bekend werd, aanvankelijk het plan op eigen initiatief een nationale conferentie tegen Duitse herbewapening te organiseren. De communistische vakbeweging is van dit voornemen teruggekomen, waarschijnlijk in overleg met de CPN. Nog een andere conferentie vond evenmin doorgang, nl. die voor de vermindering van de bewapening, welke de Vredesbeweging in October j.l. te Amsterdam had willen houden (vide M.O. 7/8-54 blz. 5).

De thans georganiseerde campagne zal culmineren in een onder auspiciën van "Dat Nooit Weer" op 19 December e.k. in Haarlem te houden nationale conferentie. Mevrouw M.B. Minnaert-Coelingh, functionaresse van bedoelde Actiegroep, heeft ter zitting van de Wereld Vredesraad te Stockholm (18 - 23 November j.l.) over het verloop van de vredesstrijd in Nederland gerapporteerd. Het bulletin "Dat Nooit Weer" kondigde een soortgelijke conferentie, maar dan op internationaal niveau, aan d.d. 11 en 12 December a.s. in Parijs te houden. Het secretariaat van de organiserende instantie zetelt aldaar in de Rue Jacob 27, het Parijse adres van de vorenvermelde "Mouvement international pour la solution pacifique du problème allemand".

In de weken vóór de Haarlemse conferentie zal het klavier der propaganda stellig met volle registers worden bespeeld. Tot op heden heeft vooral de communistische pers de zaken gepousseerd. Hier en daar werden pamfletten tegen "EDG-2" (i.c. de accoorden van Londen en Parijs) verspreid, o.m. ook in enkele militaire kampementen. In vele plaatsen zijn handtekeningen campagnes aan de gang of worden voorbereidingen getroffen voor het zenden van delegaties naar de regering of naar de leden van het parlement.

Naar het zich laat aanzien hebben de communistische leiders de thans lopende campagne bij voorbaat zodanig georganiseerd, dat zonder gevaar voor prestige-verlies zou kunnen worden overgeschakeld naar een eventuele nieuwe fase in de agitatie en propaganda. Onder die omstandigheden zou een anders te richten actie soepel kunnen worden overgenomen door bijvoorbeeld de momenteel naar het tweede plan teruggeschoven of teruggetreden Nederlandse Vredesbeweging.

De Wereld Vredesraad

De Wereld Vredesraad heeft inmiddels op zijn in November j.l. gehouden zitting te Stockholm een "Oproep aan de volkeren" uitgegeven. De verdragen van Londen en Parijs, zo wordt daarin verklaard, plaatsen de volkeren "voor het vreselijke gevaar"....."te worden betrokken bij de herleving van de Wehrmacht". Zij moeten zich tegen de bekrachtiging van de accoorden verzetten en de onmiddellijke opening eisen van besprekingen tussen "de vier mogendheden", met het doel Duitsland door vrije verkiezingen te herenigen en een Staatsverdrag voor Oostenrijk te sluiten. Voorts moeten zij onmiddellijke opening van besprekingen eisen, waaraan alle Europese staten, ongeacht hun politieke systeem, kunnen deel... met het doel hun veiligheid en gemeenschappelijke welvaart te verzekeren door middel van samenwerking tussen alle landen.

- 11 -

Jeugd

Zoals te verwachten was kwam mede door de hiervoren besproken campagne de voorbereiding door het ANJV van de internationale conferentie van de Plattelandsjeugd in het gedrang. Voor zover bekend is slechts weinig méér ondernomen dan een propagandatocht van Amsterdam naar Zuid-Oost Drente, waarbij aldaar enige feestelijke vergaderingen werden gehouden. Er valt nóg weinig te bespeuren van de voorbereiding van het 6e ANJV-congres. De in het ANJV snel omhoog gekomen Amsterdammer Bartholomeus Schmidt, thans lid van het ANJV-hoofdbestuur, publiceerde in "Jeugd" van 13.11.54 een weinig nieuws bevattende bijdrage over het discussiemateriaal voor het congres. De vorming van nieuwe clubs en kernen maakt daarvan weer de hoofdgedachte uit. Men wil er de aantrekkelijkheid van het Verbond ook voor andersdenkenden mede vernogen. Dit denkbeeld werd, zoals bekend, reeds op het Verbondscongres van Januari 1953 geïntroduceerd.

OP SJ

Van 30 October - 2 November j.l. vond het 4e landelijk congres van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd te Lunteren plaats. De belangrijkste onderwerpen waren de opstelling van een urgentieprogram voor het onderwijs, de behandeling van de clubvorming (zoals bij het ANJV) en de propaganda, alsmede de voorbereidingen voor deelname aan het 5e Wereldjeugdfestival (zomer 1955, Warschau).

Op basis van het urgentieprogram zal begin 1955 een appèl van (middelbare) scholieren worden georganiseerd. De OPSJ telt momenteel circa 600 leden. De belangrijkste afdeling is de Amsterdamse groep "Kunststuderenden en Kweekscholieren".

Nederlandse Vrouwen Beweging

De NVB organiseerde in de afgelopen maanden handtekeningen-campagnes tegen de proefnemingen met en het gebruik van de atoombom. Bij haar pogingen om aan de actuele eisen te voldoen ondersteunt ook de NVB de actie tegen de Duitse herbewapening.

Annie Averink, CPN-Partijbestuurslid voor het "vrouwenwerk", heeft op een vergadering d.d. 18.11.54 critiek geuit op de partijgenoten in de NVB. Volgens haar bestaat in deze organisatie ten onrechte de neiging tot neutralisme. Zij droeg de partijleden op ook in de NVB meer dan voorheen de Sowjet-Unie te populariseren en duidelijk uiteen te zetten, dat de strijd tegen de duurte onlosmakelijk met de strijd voor de vrede verbonden is. De taak om andersdenkende vrouwen in de NVB te organiseren heeft kennelijk tot het thans gelaakte "neutralisme" geleid. Op zich zelf is het in De Waarheid publiceren van de door Annie Averink gestelde partijopdracht een openlijke erkenning van het feit, dat de NVB weinig meer is dan een verzamelplaats van communistische vrouwen.

De Nederlandse Vrouwenbeweging is daardoor evenwel niet ontheven van de verplichting om de niet-communistische vrouwen toch zoveel mogelijk te benaderen met acties, die bij eerste kennismaking niet politiek gekleurd schijnen. De politieke indoctrinatie van de "andersdenkenden" moet nadien binnen de NVB geleidelijk plaatsvinden. Dit is de kern van Averinks vermaan aan de partijleden, aangesloten bij deze communistische nevenorganisatie.

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING

Algemeen

De jongste, niet verplicht voorgeschreven loonsverhoging van 6% is vrij algemeen toegekend, hetgeen de onrust in de bedrijfssector deed afnemen. Eind October/begin November ging nog een stakingsgolf over de Twentse textielindustrie. In korte tijd braken 17 conflicten uit, veelal naar aanleiding van het feit, dat verschillende werkgevers weigerden de jongste loonsverhoging aan alle arbeiders uit te betalen. Gebleken is, dat thans 93% van de arbeiders de 6% wel ontvangt, de rest moet zich met 3 à 4% tevreden stellen. Vooralsnog wordt het niet waarschijnlijk geacht, dat het ten behoeve van deze kleine groep tot verdere stakingen zal komen.

De E.V.C. blijft zich als communistisch instrument in de bedrijven inspannen voor een verscherping van de klassenstrijd. Arbeidsvrede in de kapitalistische maatschappij is nu eenmaal geen communistisch ideaal. Hier en daar komen nog schermutelingen voor, in het bijzonder ook in verband met de vraag of het algemene percentage moet worden toegepast op de "zwarte" lonen. De oude E.V.C.-eis van 10% loonsverhoging -vóór 1953 reeds gesteld- doet ook thans opgeld. Op deze wijze pogen de E.V.C.-bestuurders ook niet-communistisch georganiseerde arbeiders opnieuw in bedrijfsconflicten te betrekken onder de bekende leuze: eenheid van actie.

W. Brinkman, secretaris van de B.N.O.P., refereerde aan de E.V.C.-looneisen toen hij onlangs constateerde:
"De voornaamste resultaten van de actie van onze bond voor 10% loonsverhoging zijn gelegen in het feit, dat ook de hoofdbesturen van de zogenaamde erkende bonden de 6% thans als onvoldoende beschouwen". (Volgens cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek bedraagt de reële loonsverhoging circa 9% met uitzondering van de groep ambtenaren)

Nogmaals "Eenheid van Actie"

Bertus Brandsen, algemeen secretaris van de E.V.C., schreef in dit verband:

"Maar de erkenning alléén is niet voldoende om een fatsoenlijk levenspeil te garanderen. Daarvoor is nodig, dat er in de praktijk naar wordt gehandeld. Waar het N.V.V.-bestuur nu het standpunt van de E.V.C., zij het met woorden, deelt, is er niets dat gezamenlijke acties van N.V.V.-ers en E.V.C.-ersat "in de weg staat" (De Waarheid d.d. 23-11-54).

Het toekennen van de jongste loonsverhoging schijnt echter de door de communisten aangeprezen "eenheid van actie" juist niet te stimuleren. Integendeel is hierdoor de scherpe kant van de algemene looneisen der E.V.C. afgesleten.

Om de arbeiders voor een grote, algemene stakingsactie in beweging te brengen gebruikt de E.V.C. ook andere, evenmin nieuwe wapenen, zoals aanvallen op de merit-rating, werkclassificatie, arbeidstijden e.d. De scherpe, communistische

agitatie, die al te vaak een gezonde basis ontbeert of bijzaken tot hoofdzaken opblaast, vindt bij het merendeel der werkers weinig weerklank. Bovendien geniet de E.V.C. in brede kringen der arbeiders geen goede reputatie, in het bijzonder voor wat betreft de wijze waarop zij gedurende een actie de materiële belangen der betrokkenen, zelfs van eigen leden, behartigt. De bewering, dat zelfs E.V.C.-leden gedurende een staking geen uitkering zouden krijgen, wordt door deze vakcentrale een leugen genoemd, bedoeld om verdeeldheid te zaaien. "Weliswaar bezit het verbond geen miljoenen", doch dit komt "omdat in het bestaan van de E.V.C. enige miljoenen zijn uitgekeerd aan de in strijd zijnde arbeiders" (Varend Nederland van October 1954).

Korte en langere arbeidsconflicten

Het is begrijpelijk, dat de communistische vakbeweging evenals de Partij het liefst zou zien, dat arbeidsconflicten van langere duur zouden uitbreken, als resultaat van de Eenheid-van-Actie-tactiek.

De communisten zien, uit hoofde van hun politieke taak, korte b.v. 24-uurstakingen slechts als een eerste etappe. Ontwrichting of langdurige storing van het productie- en transport-apparaat is het grootste, wezenlijk van belang zijnde doel.

In een manifest van de A.B.T.-E.V.C., onlangs verspreid naar aanleiding van de Engelse havenstakingen, wordt met nadruk gewezen op de mogelijkheid om, met de eenheid van actie als onmisbare voorwaarde, een strijd van langere duur te voeren en te winnen.

Hierin schuilt de bekentenis, dat de E.V.C. niet in staat is met succes op eigen kracht een strijd op langere termijn te voeren. Wel wordt gesteld, dat zij haar leden wekenlang een stakingsuitkering zou kunnen verstrekken, doch daarmee (en het is een open vraag, of de E.V.C. zelfs daartoe wel in staat zou zijn) zijn de mogelijkheden van het Verbond uitgeput.

De jongste acties hebben de financiële draagkracht van de E.V.C. verder aangetast. Ook politiek verkeert deze vakcentrale in een vrij benarde positie, welke o.m. valt af te leiden uit de binnen de C.P.N. sterk fluctuerende en vaak tegenstrijdige opvattingen en waarde-oordelen over de status en de betekenis van de E.V.C. Dit Verbond is zó sterk ineengeschrompeld, dat de Partij het, zoals in Frankrijk met de C.G.T. wel het geval is, geenszins kan gebruiken als voornaamste operatiebasis voor de massa-politiek in de bedrijven.

Ook de C.P.N. moet echter de internationale partijlijn volgen die "eenheid van actie" inhoudt. Omdat de E.V.C. haar daarbij kennelijk niet afdoende kan helpen, wordt naar een oplossing gezocht, die zonder de eenheid-van-actie-tactiek geweld aan te doen, de speciale moeilijkheden zou kunnen overwinnen waarvoor de communisten in Nederland zich geplaatst zien.

Het valt te dezer plaatse bezwaarlijk te beoordelen of en in hoeverre de C.P.N. een bepaalde overeenkomst in beginsel tussen de Engelse en de Nederlandse vakbeweging heeft ontdekt.

Men heeft echter de moeite genomen om Harry Pollitt, algemeen secretaris van de Britse C.P., te verzoeken zijn licht te doen schijnen op de vakbewegingstactiek in zijn land, in het bijzonder bij het streven naar de eenheid van actie met niet-communisten.

In een artikel over de Engelse havenstakingen, speciaal voor "De Waarheid" geschreven, bepleit Pollitt de doorvoering van deze tactiek in elk voorkomend arbeidsconflict.

Dezerzijds eerst een korte samenvatting van de feitelijke situatie, die Pollitt aanleiding gaf tot zijn beschouwing.

De Britse Transportarbeidersbond, onder leiding van Arthur Deakin, telt circa 1.300.000 leden. Uiteraard ontstaan in een dergelijk groot lichaam vrij gemakkelijk verschillen in opvatting tussen de leiding en sommige leden. Daar deze bond de Engelse havenarbeiders in hun strijd tegen verplicht overwerk niet steunde, ontstond onder vele arbeiders de neiging over te lopen naar de Nationale Unie van Stuwadoors en Havenarbeiders. Deze kleine, circa 7000 leden tellende bond was de enige, die zich officieel achter de staking stelde.

Pollitt -in het Waarheid-artikel- noemde de vlucht uit de grote bond een negatief verschijnsel.

"De Strijd van de arbeiders is niet van de ene bond tegen de andere, maar van alle bonden tegen de ondernemers en tegen iedere reactionnaire vakbondsleider, die de ondernemers steunt".

"De manier om Deakin te behandelen is niet leden uit de Transportarbeidersbond te halen, maar door verenigde organisatie binnen deze bond zijn uiteindelijke en volkomen nederlaag te bewerken" (onderstropping dezerzijds).

De redactie van "De Waarheid" gaf bij de aankondiging van Pollitt's artikel te kennen, dat daarin voorkomende conclusies ook voor de Nederlandse arbeidersbeweging van het allergrootste belang zijn. De publicatie heeft wellicht ten doel de Nederlandse communisten mogelijkheden voor een soortgelijke werkwijze binnen de vakbeweging in ons land (met name in het N.V.V.) nog eens voor ogen te stellen. Hoewel men in de E.V.C. tegenover deze gedachte allerminst afwijzend stond -de in het verleden herhaaldelijk gedane voorstellen der E.V.C. tot fusie met het N.V.V. getuigen daarvoor- wees het N.V.V., juist met het oog op de woelarbeid der communisten, elke samenwerking consequent van de hand.

De voorwaarde, waarop de E.V.C. zich in het verleden bereid toonde niet slechts over te gaan tot fusie met het N.V.V. maar zelfs haar organisatie te ontbinden en haar leden te adviseren lid van de moderne vakbeweging te worden, was: volledig herstel van de vakbondsdemocratie binnen het N.V.V.

Hieronder verstaan de communisten de onbepaalde vrijheid tot het voeren van oppositie en tot het propageren van hun denkbeelden binnen het Nederlands Verbond van Vakverenigingen.

De kans, dat de bestuurders van het N.V.V. hierin zouden be-
willigen, is wel uiterst gering. Wanneer de leiding van het
N.V.V. communistische activiteit onderkent, volgt in de regel
verwijdering van de erbij betrokken personen uit deze organi-
satie.

Begin November j.l. werd een N.V.V.-functionaris -sedert
1953 voorzitter van de N.V.V.-bond voor Bouwvakarbeiders af-
deling Beverwijk- geroyeerd.

De betrokkene, Siebren Nuyen, -bestuurslid van "Nederland-
U.S.S.R." en de A.B.C.- had zich bij de wilde staking in de
tunnelbouw te Velsen-IJmuiden onderscheiden als een vurige
propagandist van de eenheid van actie.

Een nieuwe communistische poging tot machtsvorming -b.v.
in de vorm van infiltraties op grote schaal- is niet denkbeel-
dig. Ofschoon van communistische zijde in Nederland nog geen
reacties werden waargenomen op het artikel van Pollitt, zal
het van belang zijn de ontwikkeling terzake nauwkeurig te ob-
serveren.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Internationaal Neo-nazisme

In October j.l. verschenen in de binnen- en buitenlandse pers berichten over een te Huizingen nabij Brussel gehouden bijeenkomst van aanhangers ener te Lausanne zetelende neo-fascistische organisatie. Het betreft hier een soortgelijke internationale organisatie als de Europese Sociale Beweging (E.S.B.), die ter sprake is gekomen tijdens het in Nederland gevoerde N.E.S.B.-proces, n.l. de E.V.S. (Europäische Verbindungsstelle) ook genaamd C.E.L. (Comité Européen de Liaison). Deze organisatie ontstond omstreeks Januari 1953 tengevolge van meningsverschillen in de Franse Sectie der Europese Sociale Beweging (E.S.B.).

Haar doelstellingen verschillen in wezen niet van die der E.S.B. Zo staat zij de militaire en politieke onafhankelijkheid van Europa voor, dat een "Derde Macht" dient te vormen tussen de beide grote machtsblokken. Omtrent de opbouw van de staat huldigt de E.V.S. ideeën die deels overeenkomen met die van het nationaal-socialisme, deels met die van het fascisme. Haar aanhangers staan een ver doorgevoerd staatsdirigisme voor, zijn anti-parlementair en uitgesproken anti-semietisch, dit laatste in tegenstelling met de E.S.B.

Sedert September 1953 geeft de E.V.S. een gestencild maandblad "Bulletin d'Information" uit, aanvankelijk onder redactie van de Zwitser Amaidruz, later van de Fransman Binet, een onmiskenbare rassenideoloog.

In Nederland bestaat geen sectie van de E.V.S.

Voorzover bekend zijn omvang en invloed van deze internationale fascistische beweging gering.

HOOFDSTUK V - ACTIVITEIT VAN INDONESIËRS, CHINEZEN,
SURINAMERS ETC.

Schepelingen

Al geruime tijd is er -naar reeds eerder is vermeld- activiteit gaande onder de Indonesische schepelingen der op Indonesië varende schepen van de Stoomvaartmaatschappijen "Nederland" en "Rotterdamse Lloyd". In het verleden heeft dit geleid tot enkele stakingen. De 5e November j.l. is het, kort voor vertrek naar Djakarta, andermaal gekomen tot actief optreden van het gehele Indonesische scheepspersoneel van het m.s. "Oranje" tegen de directie van eerstgenoemde maatschappij. Door de grotendeels bij de communistische "Sarekat Buruh Pelabuan dan Pelajaran" (Bond van Indonesische havenarbeiders en schepelingen in Indonesië) aangesloten schepelingen werd de eis gesteld, dat bij aankomst in Djakarta geen hunner vervangen zou worden door ander personeel. Deze vervanging is in feite het voor de schepen geldende z.g. rouleringssysteem. Na bespreking met de directie, bij monde van de Indonesische scheepsbediende Sabar, is het personeel weer aan boord gegaan, zodat de "Oranje" -zij het met enige vertraging- kon uitvaren. Het laat zich echter aanzien, dat, hoewel geen personeel na aankomst te Djakarta vervangen zal worden, de moeilijkheden nog niet van de baan zijn.

In het vorige maandoverzicht werd er op gewezen, dat het C.P.N.-dagblad "De Waarheid" regelmatig aandacht schenkt aan de arbeidsvoorwaarden der Indonesische schepelingen. Dit is ook thans weer het geval geweest. Hoewel er van staking geen sprake was -wel werd bedreigd met staking- spreekt "De Waarheid" van "de overwinning der stakende zeelieden".

Een dag tevoren heeft het blad bekend gemaakt -wát met het vorenstaande niet in verband stond- dat vorengenoemde Indonesische bond van havenarbeiders en zeelieden volgens een bericht uit Djakarta (van 3 November j.l.) een beroep heeft gedaan op de Nederlandse zeelieden en havenarbeiders om gezamenlijk te strijden voor een beter bestaan. Men zou zich daartoe schriftelijk gewend hebben tot de Centrale Bond van Transportarbeiders (C.B.T.), de Katholieke Arbeidersbeweging (K.A.B.), het Christelijk Nationaal Vakverbond (C.N.V.), de Algemene Nederlandse Bond van Zeevarenden (A.N.B.Z.) en de Algemene Bond Transport (A.B.T.). Beide laatstgenoemde zijn E.V.C.-organisaties.

Stemming maken tegen Nederland

Onafgebroken wordt de actie der communisten in Indonesië tegen Nederland voortgezet, waarbij de "vette winsten" die de Nederlandse imperialisten nog uit Indonesië wegslepen een geliefkoosd thema zijn. Maar dit geschiedt niet daar alleen. Er bestaat een verbonden activiteit van de P.K.I. en de C.P.N. De bekende Joop Wolff, lid van het Partijbestuur der C.P.N., heeft onlangs te Amsterdam op een "scholingsbijeenkomst" het koloniale vraagstuk behandeld. Hierbij heeft hij o.a. verklaard -aldus "De Waarheid"- dat Indonesië van oudsher een rijke buit der imperialisten is geweest. De weg naar de bevrijding van de imperialistische invloed heeft volgens hem de Chinese revolutie laten zien.

Deze "anti-imperialistische propaganda" vindt ook geregeld weerklank in het orgaan "Indonesia Merdeka" der "Perhimpunan Indonesia" (P.I.) te Amsterdam.

In een der nummers van het blad is o.a. een artikel gewijd aan de "vreemdelingen", de Nederlanders. Er zijn er, zo luidt het, nog te veel, die werken in verantwoordelijke posities in Indonesië. Verder wordt in het blad een ruimere handel aanbevolen tussen Indonesië en de landen achter het IJzeren Gordijn. In dit verband zij nog vermeld, dat de leider der "Indonesische Economische Missie", die kortgeleden de Sowjet-Unie bezocht, op 5 October j.l. te Moskou tijdens een persconferentie met nadruk heeft gewezen op de grote ontwikkelingsmogelijkheden van de handel tussen Indonesië en de Sowjet-Unie. Zijn land hoopt credieten van de U.S.S.R. te verkrijgen. Tevens verklaarde hij, dat Rusland beurzen beschikbaar zal stellen voor Indonesische studenten.

De activiteit van de "Perhimpunan Indonesia" beperkt zich nog tot kleine bijeenkomsten voor de leden. Het zou in de bedoeling van de leiding liggen te Delft en te Leiden discussiebijeenkomsten te houden. Verder kon andermaal worden vastgesteld, dat de vereniging nog steeds in relatie staat met de "International Union of Students" (I.U.S.) te Praag.

HOOFDSTUK VI - OVERZICHT DER STAKINGEN IN DE MAAND
OCTOBER 1954, ZIE BLZ. 19.

Stakingen overzicht in
October 1954V
O
l
g
n
o

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	
H.A.L. te Rotterdam.	Vakpersoneel m.s. "Rijn- dam" eiste uitbetaling 6%.	Geen	Directie zegde toe de zaak opnieuw te zullen bezien.	1.
H.A.L. te Rotterdam.	Weigering dekpersoneel om in alle gevallen na 18 uur werkzaamheden aan boord te verrichten.	BVZ-OVB steunde de stakers.	Besluit BVZ-OVB proef proces over CAO aan- hangig te zullen maken.	2.
Erven Jansen Bouwbedrijf Rotterdam.	Conflict over uitbetaling 6% loonsverhoging.	ABWB-EVC stimuleerde de actie.	Geen.	3.
E. Meyer Bouwbureau Den Haag.	Conflict over uitbetaling 6% loonsverhoging.	Geen	Geen.	4.
NV. Klein- schmidt zakkenhandel Rotterdam.	Eis: uitbetaling van 6% loonsverhoging en een gratificatie van 2%.	EVC trachtte vergeefs tus- sen beide te komen.	Werk op oude voorwaar- den hervat.	5.
C. v.d. Burg & Zn te Vlaardingen.	Conflict over uitbetaling 6% loonsverhoging.	Erkonde-or- ganisaties bemiddelden.	Geen	6.
Fa Hofstede Ledikanten- fabr. te Enschede.	Niet uitbetalen van 6% loonsverhoging op 11 Octo- ber 1954.	NVV bemid- delde.	Overgeschakeld werd op tariefloon.	7.
NV Junius & Zn., Classi- ficeerders te Rotterdam.	Ontslag kernlid.	EVC stookte.	Ontslag werd ingetrok- ken.	8.
Spindler Aan- nemersbedrijf te Ridderkerk.	Ontslag van een werk- nemer.	ABWB-EVC stookte.	Ontslag bleef gehand- haafd.	9.
De Jong & van Dam Kousen- fabr. te Hengelo.	Niet uitbetaling van de volle 6%.	Geen	Geen	10.
NV v. Heyst Metaalbedrijf 's-Gravenhage.	Verschil van mening over tariefbepalingen.	Geen.	Overeenstemming tussen arbeiders en directie	11.
NV Gerhard Jannink & Zn Textielbedr. te Enschede.	Onzekerheid over de toe- kenning van 6% loonsver- hoging.	Geen	Geen.	12.

Stakingen overzicht in
October 1954

V
o
l
g
n
o

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	
NV Hardick & Seckel Weverij te Enschede.	Onzekerheid en ontevredenheid i.v.m. de 6% loonsverhoging.	Geen	Geen.	13.
NV Gebr. Jannink Textielbedr. Enschede.	Het toekennen van 4% loonsverhoging i.p.v. 6%.	Geen	Geen.	14.
NV Gerhard Jannink & Zn Textielbedr. Enschede.	Arbeiders eisten uitleg hoe directie de loonsverhoging had berekend.	Geen.	Directie zegde toe uitleg te zullen geven.	15.
Scheepswerf "Voorwaarts" Martenshoek.	Loongeschil met directie.	Geen.	Geen.	16.
NV Van Heek & Co Textielbedr. Enschede.	Niet algehele uitbetaling van de 6% loonsverhoging.	Geen.	Geen.	17.
Kon. Weefgoedfabr. Gebr. Stork & Co Hengelo.	Stakers eisten uitbetaling van de volle 6% voor het gehele personeel.	NVV en KAB bemiddelden.	Voorstel inzake 6% van de directie werd aangevaard.	18.
Katoenspinnerij "Bamshoeve" te Enschede.	De directie had bekend gemaakt dat 1% loonsverhoging zou worden betaald.	ATEK/EVC stookte.	Geen.	19.

V Begin: De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal
o in stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen ge-
l vori- ven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werk-
g ge zaam is.
n maand. .: staking met vooraf bepaalde tijdsduur(korter dan 24 uren)
o -: staking met vooraf bepaalde tijdsduur(24 uur of langer)
=: staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
13																																	104 40	104 40
14																																	op beide dagen gedurende enkele uren <u>420</u> 20 ged. enkele uren.	
15																																	<u>800</u> 60 ged. 2 uur	
16																																	<u>45</u> 38	
17																																	<u>2700</u> 100 ged. 1 uur	
18																																	<u>460</u> 70	
19																																	<u>1550</u> <u>850</u>	